

Nr 305.

Av herr **Andersson** i Igelboda, om utsträckning av den tid, inom vilken tidigare registrerad sjukkassa må kunna antagas till erkänd sjukkassa.

Enligt förordningen den 26 juni 1931 om erkända sjukkassor hava de enligt 1910 års sjukkasselag registrerade sjukkassorna medgivits en övergångstid för vidtagande av nödiga åtgärder för verksamhetens omläggning, vilken sträcker sig intill den 1 januari 1935.

Vid 1934 års ingång hade omorganisationen av sjukkasseväsendet fortskridit så långt, att erkända centralsjukkassor voro upprättade för samtliga central-sjukkasseeområden, till antalet 21. Vidare hade arbetet med bildande av lokal-sjukkassor bedrivits så, att tillhopa 641 dylika kassor vunnit erkännande.

Huru många lokalsjukkassor, som komma att organiseras och söka erkännande, är icke möjligt att f. n. exakt uppgiva. Att döma av antalet till tillsynsmyndigheten hittills inkomna ansökningar om erkännande ävensom övriga ärenden hos samma myndighet, vilka berört omorganisationen, kan dock det definitiva antalet erkända lokalsjukkassor uppskattas till i runt tal 1,700—2,000. Det skulle följaktligen återstå 1,000—1,300 lokalsjukkassor, för vilka erkännande skulle meddelas under innevarande år.

Av de lokalsjukkassor, som hittills vunnit erkännande, äro 359 gamla, lokala kassor, d. v. s. självständiga sjukkasseorgan med lokalt begränsad verksamhet. Övriga 282 kassor utgöra nya sjukkassebildningar, vilka organiserats av förutvarande sjukkassemedlemmar inom kommuner, där några gamla lokala kassor icke förefunnits. Av hela antalet gamla lokala kassor, vilka vid 1931 års slut voro 1,173 till antalet, återstå därför i runt tal 800, vilka ännu icke blivit inordnade under de nya formerna. Visserligen kommer sannolikt en del av nyssnämnda gamla kassor att ställa sig utanför nyorganisationen och sålunda fortsätta verksamheten såsom understödsföreningar utan att ha antagits till erkända sjukkassor. Huvudparten av kassorna ifråga torde dock vara inställd på att förhjälpa sina medlemmar till delaktighet i den reformerade försäkringen, vare sig nu detta skall ske genom att vederbörande kassa själv blir erkänd eller genom beslut av kassan om likvidation och upplösning. I bägge dessa fall måste emellertid erforderliga åtgärder hava vidtagits före innevarande års slut.

Det torde emellertid kunna dragas i tvivelsmål, om detta skall kunna medhinnas av kassorna, så att även tillsynsmyndighetens erkännande kan erhållas före detta års slut. Även för det fall, att kassornas ansökningar inkomma regelbundet fördelade under årets månader, varigenom anhopning av ärenden vid vissa tider kunde undvikas, skulle tillsynsmyndighetens arbetsbörda bliva allt för betungande. Nu är ju emellertid ansökningens ingivande

till tillsynsmyndigheten i första hand beroende av, när kassan håller sammanträde och fattar definitivt beslut rörande övergången. Då beslut, varom här är fråga, utom då det gäller likvidation, icke nödvändigt behöver fattas av ordinarie kassasammanträde, utan det räcker med beslut vid extra sammanträde, kunna kassorna i själva verket när som helst under året företaga omorganisationsfrågan till avgörande. Skulle då, som man har anledning befara, flertalet sjukkassor dröja med avgörandet till senare hälften av året samt inkomma till tillsynsmyndigheten med ansökan om erkännande först någon gång under höstens lopp, torde ingen möjlighet finnas för tillsynsmyndigheten, som samtidigt har att fullgöra övriga ämbetsåligganden rörande sjukkassor och andra understödsföreningar, att medhinna slutbehandlingen av alla ansökningar till årets slut. Men detta är å andra sidan, med nuvarande lydelse av författningen, ofrånkomligt, därest icke medlemmarna i ifrågavarande kassor skola berövas den rätt till delaktighet i den reformerade sjukförsäkringen, som lagstiftningen förutsatt skall stå öppen för alla medlemmar i gamla, enligt 1910 års sjukkasselag registrerade sjukkassor.

För att sjukkassereformens genomförande icke skall i visst avseende äventyras, finner jag det därför av omständigheterna betingat, att den i sjukkasseförordningen föreskrivna övergångstiden utsträcker till att omfatta jämväl år 1935.

En dylik förlängning av övergångstiden finner jag dock icke påkallad, i vad det gäller skyldigheten för en enligt 1910 års sjukkasselag registrerad sjukkassa att före den 1 januari 1935 låta omregistrera sig enligt lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar. Beträffande rätt till statsbidrag innebär detta, att sådan rätt grundad på kungörelserna den 11 oktober 1920 (nr 689) och den 13 juni 1913 (nr 136) upphör med 1934 års utgång och att statsbidrag till sådana äldre sjukkassor, som registreras såsom understödsföreningar utan att i samband därmed vinna erkännande såsom statsunderstödda sjukkassor, endast kan komma att utgå där tillsynsmyndigheten prövar detta vara skäligt, vilket icke torde komma att ske i andra fall, än då sådan understödsförening senare vinner erkännande såsom statsunderstödd sjukkassa.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådana ändringar i förordningen den 26 juni 1931 om erkända sjukkassor, att för sjukkassa, som varit registrerad enligt lagen den 4 juli 1910 om sjukkassor, möjlighet beredes att även under loppet av år 1935 antagas till erkänd sjukkassa, ävensom att överflyttningsrätt till erkänd sjukkassa, varom talas i övergångsbestämmelserna till ovannämnda förordning, utsträcker att gälla intill den 1 januari 1936.

Stockholm den 23 januari 1934.

Martin Andersson.